

3^ο Διαγώνισμα Νεοελληνικής Γλώσσας Β' Γυμνασίου

ΕΝΟΤΗΤΑ: 4 & 5 ΣΕΛ. 58-86

Κείμενο

Ένα βλέμμα μόνον δια της αγάπης

Τι δεν καταλαβαίνει ο μοντέρνος γονιός από το ακόμη πιο μοντέρνο παιδί του; Τι διαφεύγει; Δεν έχω εύκολη απάντηση, αλλά τολμώ να πω ότι το «χάσμα» - όσο υπάρχει - είναι νοητικό και, κυρίως, συναισθηματικό. Όταν λέω νοητικό δεν εννοώ μόνο τη νέα ψηφιακή κουλτούρα, τους υπολογιστές, το διαδίκτυο - που και αυτά πάντως παίζουν το ρόλο τους. Εννοώ το συνολικό πλέγμα πληροφορίας και ψυχαγωγίας, εντός του οποίου μεγαλώνει το παιδί, εννοώ την τηλεόραση, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, τα περιοδικά· αυτό το ποτάμι σημάτων - ότι αποκαλούμε *infotainment* στον ενήλικο κόσμο - εκπαιδεύει το παιδί υπερβολικά πολύ, τόσο πολύ που δεν μπορούν να το ανταγωνιστούν η οικογένεια και το σχολείο.

Η οικογένεια δεν μπορεί, διότι από καιρό έχει πάψει να είναι ο βασικός εκπαιδευτής του παιδιού: οι σημερινοί γονείς τρέχουν από δουλειά σε δουλειά για να καταλήξουν αγχωμένοι στο σπίτι. Το ρόλο τους ζητούν να τον αναπληρώνει το σχολείο, αλλά κι αυτό δεν μπορεί να αντεπεξέλθει στις πολλαπλές απαιτήσεις. Δεν μπορεί να αναπληρώσει τη, συχνά λειπή, βασική κοινωνικοποίηση του παιδιού, που κανονικά θα έπρεπε να δώσει το οικογενειακό περιβάλλον. Και δεν μπορεί επίσης να ανταγωνιστεί την ακαταμάχητη καταιγίδα της τηλεόρασης και των ψηφιακών μέσων.

Πολλοί από τους σημερινούς γονείς δεν είναι τεχνοαναλφάβητοι - κάθε άλλο. Άρα το χάσμα δεν είναι τεχνικό, γνωστικό. Οι δυσκολίες επικοινωνίας και αλληλοκατανόησης πηγάζουν από τις χρήσεις της τεχνολογίας και τις προσδοκίες. Για το γονιό το διαδίκτυο είναι εργαλείο και μια θαυμαστή δυνατότητα. Για το παιδί είναι ένα οικείο παράθυρο διαρκώς ανοιχτό, σε έναν κόσμο χωρίς ορατά σύνορα. Για το γονιό η τηλεόραση είναι ένα αναγκαίο κακό, ένα υπνωτικό για μετά τη δουλειά, μια ταινία· είναι επίσης ένας νεωτερισμός που δεν τον έχει χωνέψει κατά βάθος. Για το παιδί είναι η τάξη του κόσμου, είναι το κέρασ της Αμαλθείας, ένας αγωγός που εκπαιδεύει και ψυχαγωγεί αδιάκοπα και κυρίως ένας μηχανισμός που το ενηλικιώνει αιφνίδια, που διαλύει τα παραμύθια και τον Άγιο Βασίλη, που σαρώνει το μαγικό προστατευτικό κλουβί της παιδικής ηλικίας, και βάζει το παιδί σε μια πάμφωτη εξωοικιακή πραγματικότητα.

[Ν. Γ. Ξυδάκη «Ένα βλέμμα μόνον διά της αγάπης», εφημ. Η Καθημερινή, 29-2-2004]

Ερωτήσεις Κατανόησης

1. Ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησης και ψυχαγωγίας των παιδιών σήμερα, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του κειμένου.

(5 μονάδες)

Γραμματικές Παρατηρήσεις

1. Να βρεθούν πέντε αντωνυμίες από το κείμενο που να ανήκουν σε διαφορετικό είδος η καθεμία κα να τις αναγνωρίσετε.

(2,5 μονάδες)

2. Στην Τρίτη παράγραφο να βρείτε τρεις λέξεις που να ανήκουν στην ίδια ετυμολογική οικογένεια λέξεων. Να συμπληρώσετε την οικογένεια αυτή με άλλες λέξεις.

(2,5 μονάδες)

Θέμα Ανάπτυξης Γραπτού Λόγου

«Η τηλεόραση έχει μπει σε μεγάλο βαθμό και αδιάκριτα στη ζωή μας. Πολύ περισσότερο έχει εισβάλλει στη ζωή των νέων. Κατά την άποψη σας, πόσο πιστεύετε ότι επηρεάζει η τηλεόραση τη συμπεριφορά των νέων; Πως θα χαρακτηρίζατε τη σχέση των νέων με την τηλεόραση.

(10 μονάδες)